

STRUKTURÁLNÍ FONDY NA LÉTA 2007–2013 A DOTAČNÍ PŘÍLEŽITOSTI PRO KNIHOVNY A INFORMAČNÍ STŘEDISKA

Miloslava Váňová, ÚISK FF UK Praha

Nutný a stručný úvod do Strukturálních fondů

Knihovny a informační střediska mají možnost – stejně jako všechny ostatní instituce ať už soukromé nebo veřejné, obce a města nebo úřady – čerpat nevratnou finanční podporu (dotaci) ze Strukturálních fondů Evropské unie. Od 1. ledna 2007 nám začalo nové programovací období na léta 2007 – 2013, ve kterém bude mít Česká republika, která se řadí mezi chudší státy Evropské unie, možnost vyčerpat až 26,7 miliard €, což je zhruba 752,7 miliard Kč. Srovnáme-li výši státního rozpočtu pro rok 2007, který čítá 1 040,8 miliard Kč, představuje podpora z fondů EU, kterou může ČR v letech 2007 – 2013 čerpat, 74 % ročního státního rozpočtu.

Z výše uvedeného vyplývá, že budeme mít možnost z fondů EU vyčerpat více než 100 miliard Kč ročně, což je částka, která zhruba odpovídá volným investičním prostředkům ročního státního rozpočtu (zbytek tvoří tzv. mandatorní výdaje státu).

Regionální politika Evropské unie, nazývána též politika hospodářské a sociální soudružnosti (HSS), na jejímž principu jsou postaveny principy fondů EU, je odrazem solidarity uvnitř Evropské unie, kdy bohatší státy přispívají na rozvoj chudších států a regionů s cílem zvýšení kvality života obyvatel celé Evropské unie.

Politika hospodářské a sociální soudružnosti je naplňována prostřednictvím Strukturálních fondů a Fondu soudružnosti.

Strukturální fondy (SF) jsou určeny pro chudší nebo jinak znevýhodněné regiony (např. venkovské a problémové městské oblasti, upadající průmyslové oblasti, oblasti s geografickým nebo přírodním znevýhodněním, řídké osídlené oblasti a pohraniční regiony).

Finanční prostředky jsou rozdělovány prostřednictvím tří fondů:

- Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF - European Fund for Regional Development)
- Evropský sociální fond (ESF – European Social Fund)
- Fond soudružnosti

První dva výše uvedené fondy tvoří tzv. Strukturální fondy a právě ty představují zásadní finanční příležitost pro rozvoj knihoven a informačních institucí na poli investičních (infrastrukturní) i neinvestičních (nejen vzdělávacích) projektů.

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) podporuje investiční (infrastrukturní) projekty, jako např. výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, budování stokových systémů, výstavby poldrů a úpravy koryt řek, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, podpora začínajícím podnikatelům, rozvoj a obnova sportovních areálů využitelných pro cestovní ruch, rekonstrukce kulturních památek, využívání obnovitelných zdrojů energie, výsadba regenerační zeleně, ekologické a energeticky efektivní sanace bytových domů, výstavba či oprava infrastruktury pro poskytování zdravotní péče, investice do dopravní a technické infrastruktury průmyslových zón, zavádění služeb elektronické veřejné správy, posilování spolupráce podnikatelů v příhraničních regionech, modernizace systému krizového managementu apod.

Pro knihovny, které mají velmi často svá sídla v historických objektech, kulturních památkách lze využít programy podporující rekonstrukce a obnovy těchto nemovitostí. Pro knihovny, které sídlí v historicky nehodnotných budovách, lze realizovat programy např. na úspory energií, využití tepla z obnovitelných zdrojů energie a s nimi související stavební úpravy jako zateplení objektu apod. Podrobnému výčtu infrastrukturních projektů, které mohou knihovny využívat viz vybrané operační programy, prostřednictvím kterých je ERDF naplňován.

Evropský sociální fond (ESF) podporuje neinvestiční (neinfrastrukturní) projekty, jako např. rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel, tvorba inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance, podpora začínajícím OSVČ, rozvoj institucí služeb zaměstnanosti, rozvoj vzdělávacích programů včetně distančních forem vzdělávání, zlepšování podmínek pro využívání ICT pro žáky i učitele, zvyšování kompetencí řídicích pracovníků škol a školských zařízení v oblasti řízení a personální politiky, zavádění a modernizace kombinované a distanční formy studia, stáže studentů, pedagogů a vědeckých pracovníků v soukromém a veřejném sektoru apod.

Z výše uvedeného je patrné, že knihovny jako centra vzdělanosti a místa celoživotního vzdělávání mohou představit a realizovat řadu projektů také na poli tzv. měkkých nebo také neinvestičních projektů. Jejich možný výčet a inspirace k Vaším projektovým záměrům bude opět součástí dalších kapitol.

Pro úplnost uvádím informaci o **Fondu soudržnosti (FS)**, který je na rozdíl od Strukturálních fondů určený na podporu rozvoje chudších států, nikoli konkrétních regionů. Podobně jako u ERDF jsou z něj podporovány investiční (infrastrukturní) projekty, avšak jen se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu (dálnice a silnice I. třídy, železnice, vodní doprava, řízení silniční, železniční, říční, námořní a letecké dopravy) a ochranu životního prostředí.

Realizace politiky hospodářské a sociální soudružnosti se řídí principem programování, kdy projekty nejsou k financování vybírány nahodile, ale musí pomáhat odstraňovat problémy identifikované ve strategických dokumentech.

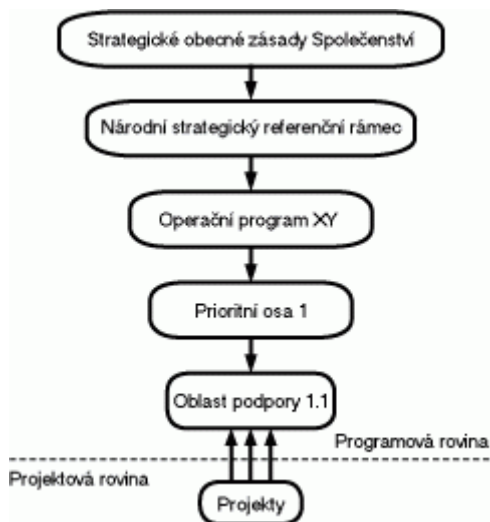
Nejvyšším strategickým dokumentem jsou na evropské úrovni Strategické obecné zásady Společenství (SOZS), které definují hlavní priority na léta 2007 – 2013. Každý členský stát si vytváří svůj Národní rozvojový plán (NRP) popisující hlavní rozvojové problémy té konkrétní země (součástí je SWOT analýza daného státu apod.). NRP musí najít společný průnik s SOZS a tento soulad je vyjádřen prostřednictvím Národního strategického referenčního rámce (NSRR), který popisuje strategické cíle a způsob řízení a koordinace politiky regionální a sociální soudružnosti v České republice. NSRR představuje systém finančních toků fondů EU v ČR a také jednotlivé operační programy. V současné době (přesně 27. 7. 2007) byl Evropskou komisí schválen Národní strategický referenční rámec. Schvalování některých operačních programů se očekává již v průběhu září. Výzvy k některým operačním programům byly již vyhlášeny (např. Operační program Podnikání a inovace Ministerstva průmyslu a obchodu nebo Operační program Životní prostředí Ministerstva životního prostředí), ostatní budou následovat do konce roku či s přelomem roku příštího.

Projekty spolufinancované z fondů EU jsou tedy realizovány prostřednictvím operačních programů. Operační programy jsou (kromě dalších podrobnějších prováděcích dokumentů jako např. dodatky k OP a výzvy) základním resp. prvním informačním zdrojem pro žadatele.

Na programovací období 2007 – 2013 existují pro žadatele v ČR tyto skupiny operačních programů:

- tematické operační programy
- regionální operační programy
- operační programy Praha
- evropská územní spolupráce

Způsob soustavy strategických dokumentů vyjadřuje následující obrázek:

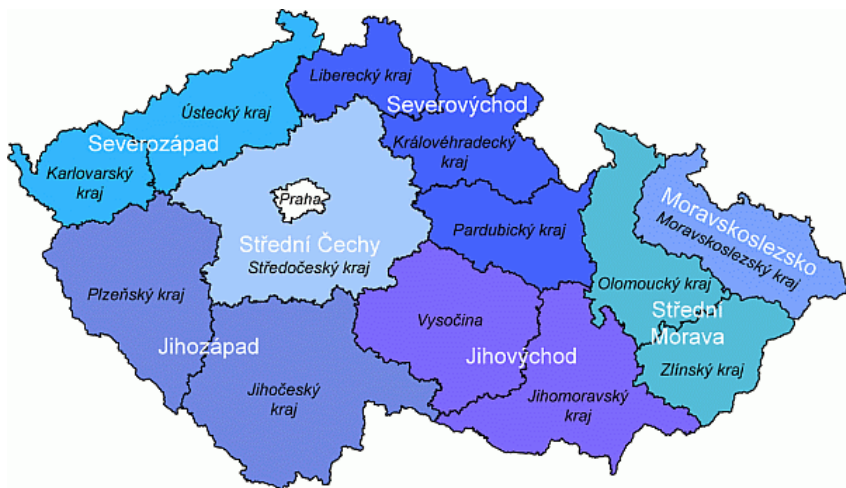

Příslušné instituce resp. odpovědné osoby připravily na toto programovací období celkem 26 operačních programů, což je nejvyšší počet z celé Evropské unie. Tento fakt není pozitivní ohodnocením, neboť kvantita v tomto případě představuje jediné: složitost, snížení efektivity a zdražení celého systému, který vyžaduje vysokou míru administrace. Operační programy obsahují tzv. prioritní osy a oblasti podpory, což jsou cíle vymezující podporované aktivity vycházející z příslušných strategií (věcně navazující), NRP, NSRR apod. Pro žadatele je důležité, že tyto prioritní osy a jejich oblasti podpory představují seznam podporovaných aktivit a finanční částky alokované do jednotlivých oblastí.

Operační programy jsou rozděleny do 3 cílů politiky HSS:

Cíl konvergence

Znamená podporu hospodářského a sociálního rozvoje méně vyspělých regionů členských států. V rámci České republiky sem spadá **celá republika kromě hl. m. Prahy**, jejichž úroveň HDP na obyvatele dosahuje cca 120 % průměru HDP na obyvatele EU. V rámci tohoto cíle je realizováno 8 tematických operačních programů a 7 regionálních operačních programů. Tematické operační programy jsou využitelné pro projekty na území celé ČR kromě hl. m. Prahy. Regionální OP jsou využitelné v konkrétním regionu – úroveň 7 regionů soudržnosti tzv. NUTS II viz mapa zobrazující skladbu 14 krajů (NUTS III) do 8 regionů soudržnosti (NUTS II) vč. hl. m. Prahy.

Tematické operační programy

OP Doprava
OP Životní prostředí
OP Podnikání a inovace
OP Výzkum a vývoj pro inovace
OP Lidské zdroje a zaměstnanost
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Integrovaný operační program
OP Technická pomoc

Regionální operační programy

ROP Severovýchod
ROP Moravskoslezsko
ROP Jihovýchod
ROP Severozápad
ROP Střední Morava
ROP Jihozápad
ROP Střední Čechy

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Podpora regionů, které nespádají do cíle Konvergence, což je v případě České republiky pouze hl. m. Praha se 2 operačními programy.

OP Praha Konkurenceschopnost
OP Praha Adaptabilita

Cíl Evropská územní spolupráce

Tento cíl podporuje přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráci regionů. V rámci České republiky do něj spadají všechny regiony a podporu lze čerpat z devíti operačních programů.

OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko
OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko
OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko
OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko

OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko
OP Meziregionální spolupráce (všechny státy EU, Norsko a Švýcarsko)
OP Nadnárodní spolupráce (ČR, Rakousko, Polsko, část Německa, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko, část Itálie a z neeulejských zemí část Ukrajiny)
ESPOK 2013 (všechny členské státy, Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island, kandidátské státy EU)
INTERACT II (všechny členské státy)

Vybrané dotační možnosti pro realizaci projektů knihoven

PO stručném úvodu, který byl nutný pro celkové pochopení fungování Strukturálních fondů, ze kterých jsou finanční prostředky na projekty čerpány, bude následovat výčet – pro knihovny (a ostatní příspěvkové organizace) – relevantních programů resp. jejich prioritní os a oblastí podpory.

Řešeny budou priority rozvoje knihoven ve vztahu k možnostem jejich financování na poli zejména Strukturálních fondů. V další části příspěvku dojde k seznáání s některými zásadními informacemi o způsobu vyhlašování výzev v rámci operačních programů.

Nejdříve zmíním zásadní obecně platná pravidla, která by měla každá knihovna znát a pokud je to v jejich silách, přizpůsobit jim svoje projektové záměry:

- aktivity, které chce organizace realizovat za dotační podpory, nemusí být nutně přímo taxativně vyjmenovány mezi podporovanými „oblastmi podpory“ (dříve opatření). Je třeba dívat se na daný problém s nadhledem resp. dokázat na něj pohlédnout z jiného úhlu a nalézt souznění a propojení se stanovenými podmínkami a pravidly Strukturálních fondů a konkrétního programu
- knihovny a ostatní typy příspěvkových či neziskových organizací by měly při sestavování projektových záměrů zdůraznit své jedinečné postavení v místních společenství tj. místa, kam se lidé vracejí, kde lze pořádat řadu kulturních i vzdělávacích aktivit apod.
- významným faktorem je také aktivní účast managementu knihovny při sestavování tzv. Integrovaného plánu rozvoje města (povinný dokument pro všechna města nad 50 000 obyvatel, který je tvořen souborem klíčových projektových záměrů města), který může přímo zahrnout právě Vaše projekty, pokud jim bude město nakloněno
- bodové ohodnocení můžete navýšit obecnými (nebo lépe konkrétními) prioritami zmíněnými v dalších strategických rozvojových dokumentech města, kraje, mikroregionu nebo oborových strategických dokumentech

- zřizovací listina knihovny (a dalších příspěvkových organizací) musí umožňovat činnost, na kterou knihovna žádá finanční podporu ze Strukturálních fondů (pokud toto zřizovací listina neobsahuje, je třeba činnost uvést v dodatku k listině)
- ve většině případů budete potřebovat souhlas svého zřizovatele s realizací projektu a doložit jeho spolufinancování (obvykle také z rozpočtu zřizovatele, neboť knihovna nemá dostatek svých volných zdrojů), což vyžaduje jistou časovou náročnost, se kterou je třeba dopředu počítat
- znevýhodněné regiony (např. s vysokou nezaměstnaností) mají větší finanční podporu ze SF, tak aby bylo umožněno jejich dorovnání s ostatními regiony
- pro spolufinancování projektů je třeba počítat u žadatele z veřejného či neziskového sektoru (tedy nikoli podnikatelé – zde je míra vlastního spolufinancování nepoměrně vyšší) s minimálně 10 % na spoluúčást v projektu. Obecně platí, že žadatel si musí nejdříve vyčerpat – utratit – svou povinnou spoluúčást a potom může zažádat o proplacení faktur (i dosud nezaplacených) na další část projektu. Řešením jsou také zálohové platby. Knihovny a jejich zřizovatelé by se měli připravit na to, že toto administrativní "kolečko", tj. doba, kdy budou přiděleny další finanční prostředky, může trvat několik týdnů (což dokládají především zkušenosti z minulého programovacího období, ačkoli zde byla stanovena max. lhůta 30 dnů). Posledním trendem a snahou je maximální zkrácení lhůty pro vyplacení dotaci resp. jejich částí. Praxe ukáže nakolik budou tyto snahy reálné.

Následuje výčet operačních programů, kde mohou knihovny žádat o podporu svých projektových záměrů. Uvedený výčet může v nejbližších měsících doznat změn, neboť operační programy nejsou zatím schváleny Evropskou komisí.

Integrovaný operační program (IOP)

Integrovaný operační program je zaměřený na řešení společných regionálních problémů v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj: rozvoj informačních technologií ve veřejné správě, zlepšování infrastruktury pro oblast sociálních služeb, veřejného zdraví, služeb zaměstnanosti a služeb v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik, podporu cestovního ruchu, kulturního dědictví, zlepšování prostředí na sídlištích a rozvoj systémů tvorby územních politik. Jako jeden z mála má pojem „knihovna“, „knihovní fond“ apod. zmíněn přímo ve svém dokumentu a řeší proto základní otázky rozvoje knihoven a informačních institucí. Je ho možno využít pro instituce realizující projekty v rámci celé ČR mimo hl. m. Prahy.

Jak je IOP financován

IOP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Kdo má IOP na starosti

Řídicím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Odbor řízení operačních programů.

Jaké aktivity lze v knihovnách financovat

Prioritní osa 1 Modernizace veřejné správy

Prioritní osa 1 se zaměřuje na modernizaci veřejné správy, především zajištěním dostatečné nabídky on-line služeb veřejné správy, podporou zjednodušení a zefektivnění elektronické komunikace občanů a podnikatelů s veřejnou správou, zabezpečením vzájemné kompatibility informačních systémů a datové propojenosti, poskytováním co nejvíce informací zdarma prostřednictvím internetu. Cílem prioritní osy je dosažení rychlejšího, spolehlivějšího poskytování služeb státní správy nejširší veřejnosti a implementací elektronické správy umožnit občanům a podnikatelským subjektům jednoduše a rychle komunikovat s úřady státní správou a územní samosprávou.

1.1 Rozvoj informační společnosti (žádat mohou organizační složky státu a jimi zřizované organizace)

Projekty typu podpory informační společnosti, podpora rozvoje ICT sítí a podpora informační vzdělanosti, zavedení infrastruktury pro vysokorychlostní internet, šíření digitálního obsahu a aktivní rozvíjení služeb informační společnosti.

1.2 Zavádění ICT v územní veřejné správě (žádat mohou kraje a obce a jimi zřizované a zakládané organizace)

Projekty typu zřizování kontaktních míst veřejné správy, digitalizace vybraných datových zdrojů a jejich zpřístupňování ve smyslu veřejných služeb, vybudování a propojení informačních systémů v oblasti kultury, nezbytných pro účely prezentace, zpřístupnění a dosažitelnosti veřejných kulturních služeb, dokumentace a ochrana na místní a regionální úrovni.

Prioritní osa 3 Národní podpora územního rozvoje

Prioritní osa se zaměřuje především na aktivity podmiňující další růstový potenciál území, preferovány přitom budou aktivity se synergickým a multiplikačním efektem. Jednotlivé oblasti intervence mají národní a systémový význam a rozměr na rozdíl od opatření v Regionálních operačních programech, která akcentují místní i regionální rozměr. Navrhované intervence vytvářejí základní podmínky pro rozvoj regionů v oblastech cestovního ruchu, kultury, bydlení a územní politiky.

Tato prioritní osa podporuje efektivní využití ekonomického potenciálu kulturního dědictví (nemovité památky, sbírkové předměty, fenomény tradiční lidové kultury, **knihovní fondy**, **audiovizuální dědictví**, etc.). Je nezbytné zkvalitnit poskytované a vytvořit nové kulturní služby, které nabídnou jejich využití občanům, podnikatelům a odborné veřejnosti.

3.2 Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví (žádat mohou organizační složky státu a obce a jimi zřizované organizace)

V oblasti kultury budou aktivity zaměřeny na budování a zefektivnění celostátně působících center identifikace, dokumentace, uchování, prezentace a využití kulturního dědictví¹ s využitím moderních informačních a komunikačních technologií. Podpora využití potenciálu kulturního dědictví formou zefektivnění poskytovaných a vzniku nových kulturních služeb včetně realizace vzorových projektů identifikace, obnovy, uchování, prezentace a využití kulturního dědictví; budování infrastruktury pro moderní kulturní služby s vyšší přidanou hodnotou (zavádění nových modelů financování soudobého umění). **Vzorové projekty identifikace, obnovy, uchování, prezentace a využití kulturního dědictví** budou zejména realizovány v těchto oblastech :

a) národní kulturní památky, památky zapsané na seznamu UNESCO a sítě kulturních památek

b) nadregionální síť kulturních objektů (využití chátrajících a nevyužitých objektů) tak, aby mohly sloužit jako multifunkční centra současného umění s kvalitním technologickým vybavením odpovídajícím nárokům dnešní doby

V rámci realizovaných projektů budou podporovány ty, které lze vzájemně spojit na ostatní území NUTS II.

Operační program Životní prostředí (OP ŽP)

Operační program Životní prostředí je zaměřený na zlepšování kvality životního prostředí a tím i zdraví obyvatelstva. Přispívá ke zlepšování stavu ovzduší, vody i půdy, řeší problematiku odpadů a průmyslového znečištění, podporuje péči o krajinu a využívání obnovitelných zdrojů energie a budování infrastruktury pro environmentální osvětu. Je ho možno využít pro instituce realizující projekty v rámci celé ČR mimo hl. m. Prahy.

Jak je OP ŽP financován

OP ŽP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudružnosti.

¹ Zdánlivě rozsáhlá síť kulturní infrastruktury (divadla, společenské domy, **knihovny**, biografy), zakládaná v několika dějinných vlnách, bude poskytovat kvalitativně i kvantitativně vyšší veřejné služby, pokud dojde k jejímu doplnění do funkční struktury a k její modernizaci.

Kdo má OP ŽP na starosti

Řídicím orgánem je Ministerstvo životního prostředí ČR.

Jaké aktivity lze v knihovnách financovat

Prioritní osa 3 Udržitelné využívání zdrojů energie

Prioritní osa je zaměřená na udržitelné využívání zdrojů energie (OZE) a realizaci úspor energie, která přispívá k šetrnému využívání přírodních zdrojů, diverzifikaci nabídky energie a snižování energetické náročnosti a tím k udržitelnému rozvoji. Ve svém důsledku pomáhá ke snižování zátěže životního prostředí, neboť vyšším využíváním OZE a realizací úspor energie lze nahradit spalování fosilních paliv (neobnovitelných zdrojů) se všemi negativními vlivy.

3.2 Realizace úspor energie a využití odpadního tepla u nepodnikatelské sféry (žádat mohou příspěvkové organizace, organizační složky státu a jejich přímo řízené organizace)

Pro zvýšení úspor energie jsou jako investiční podpora navržena typová technická opatření, zejména podpora snižování spotřeby energie budov neziskového sektoru prostřednictvím energeticky výhodnějšího pláště budov a efektivnějších systémů distribuce energií. Mezi vhodné a podporované aktivity náleží:

- zateplovací systémy budov,
- řešení výplní otvorů (výměna oken atd.),
- zrušení tepelných mostů,
- měření a regulace,
- zvýšení účinnosti energetických systémů budov,
- instalace zařízení na využívání odpadního tepla k výrobě tepelné i elektrické energie.

Knihovny tedy mohou realizovat investiční aktivity do rekonstrukcí svých budov s využitím alternativních energetických zdrojů, zateplení budov apod.

Kromě Integrovaného operačního programu je nejvyšší potenciál dotačních prostředků pro knihovny v tzv. regionálních operačních programech (region dle NUTS II viz mapa), které obsahují podporu městských a venkovských sídel, regionálních center (rozděleno dle počtu obyvatel) a řeší problematiku kulturního dědictví i volnočasových aktivit, kam dle definic příslušných ROPů spadají i knihovny. Struktura těchto regionálních operačních programů je vždy obdobná, ačkoli konkrétně podporované aktivity se liší dle priorit jednotlivých regionů. Z hlediska přímého výčtu knihoven a jejich potřeb je nejdále ROP Moravskoslezsko, jenž má rozvoj knihoven přímo v rámci jedné ze svých oblastí podpor.

Realizace projektů musí vždy probíhat na území příslušného regionu soudružnosti NUTS II.

Regionální operační program NUTS II Severozápad

Regionální operační program NUTS II Severozápad je určen pro region soudružnosti Severozápad sestávající z Karlovarského a Ústeckého kraje. Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury.

Jak je ROP Severozápad financován

ROP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Kdo má ROP Severozápad na starosti

Rídicím orgánem je Regionální rada regionu soudružnosti Severozápad.

Jaké aktivity lze v knihovnách financovat

Prioritní osa 1

1.1 Infrastruktura v oblasti rozvoje lidských zdrojů (žádat mohou organizace zřízené či založené městem nad 10 000 obyvatel nebo krajem).

Úpravy vzdělávací infrastruktury v návaznosti na potřeby dalšího vzdělávání (např. polyfunkční vybavení učeben s ohledem na kombinované využití pro běžné stupně škol a další vzdělávání v rámci komunitních škol).

Prioritní osa 2 Integrovaná podpora místního rozvoje

2.2 Investice pro zlepšení fyzické infrastruktury (žádat mohou organizace zřízené či založené městem či obcí s počtem obyvatel v rozmezí 500 – 10 000 nebo krajem).

Výstavby, rekonstrukce a vybavení objektů občanské vybavenosti, objektů pro kulturní a komunitní život, veřejný sektor (včetně značení a úprav pro tělesně postižené); Rekonstrukce a obnovy historických a kulturních památek (bez vazby na cestovní ruch); Výstavba, rekonstrukce, modernizace a vybavení vzdělávacích institucí včetně vybavení ICT (základní a střední školství, celoživotní učení, APZ, knihovny);

Regionální operační program NUTS II Severovýchod

Regionální operační program NUTS II Severovýchod je určen pro region soudružnosti Severovýchod sestávající z Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického kraje. Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských

ploch a objektů a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury.

Jak je ROP Severovýchod financován

ROP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Kdo má ROP Severovýchod na starosti

Řídicím orgánem je Regionální rada regionu soudružnosti Severovýchod.

Jaké aktivity lze v knihovnách financovat

Prioritní osa 2

Cílem je usilovat o vyvážený rozvoj regionu s respektem zásad trvale udržitelného rozvoje a dosáhnout celkového zlepšení kvality života obyvatel v městských sídlech a venkovských oblastech. Prioritní osa se zaměřuje na snížení regionální rozdílnosti limitující zvýšení ekonomické prosperity a efektivní rozhodování o rozvoji regionu s dlouhodobým horizontem.

2.1 Rozvoj regionálních center (žádat mohou města nad 50 000 obyvatel a jimi zřizované organizace a kraj a jím zřizované organizace)

Podpora pro města nad 50 000 obyvatel v rámci Integrovaného plánu rozvoje města. Oblast podpory musí splňovat charakter deprivovaného území a území s vysokým potenciálem růstu. V rámci oblasti podpory 2.1. bude podpora realizována výhradně prostřednictvím integrovaných plánů rozvoje měst, jejichž předkladateli budou města nad 50 tis. obyvatel. V rámci této oblasti budou podporovány projekty, jejichž realizace podmiňuje rozvoj města a vykazují vysokou přidanou hodnotu. Podpora je zaměřena na regeneraci a revitalizaci zapsaných historických, kulturních a technických památek v rámci obnovy městského prostředí, výstavbu a modernizaci infrastruktury pro **volnočasové aktivity podmiňující zvyšování nabídky a možností pro trávení volného času.**

2.2 Rozvoj měst (žádat mohou organizace zřizované nebo zakládané obcemi nad 5 000 obyvatel a kraji)

Podpora rozvoje měst s počtem obyvatel nad 5000. Podpora je zaměřena na regeneraci a revitalizaci zapsaných historických, kulturních a technických památek v rámci obnovy městského prostředí, výstavbu a modernizaci **infrastruktury pro volnočasové aktivity podmiňující zvyšování nabídky a možností pro trávení volného času.**

2.3 Rozvoj venkova (mohou žádat organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi s počtem obyvatel 500 – 5000)

Oblast podpory zaměřena na podporu rozvoje venkovských obcí s počtem obyvatel v rozpětí 500 – 5 000. Kraje a kraji zřizované a zakládané organizace mohou realizovat projekty v obcích s méně než 500 obyvateli. Podporované aktivity kopírují 2.1 a 2.2.

Regionální operační program NUTS II Střední Čechy

Regionální operační program NUTS II Střední Čechy je určen pro region soudržnosti Střední Čechy, který je totožný se Středočeským krajem. Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury, odstraňování ekologických zátěží.

Jak je ROP Střední Čechy financován

ROP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Kdo má ROP Střední Čechy na starosti

Rídícím orgánem je Regionální rada regionu soudružnosti Střední Čechy.

Jaké aktivity lze v knihovnách financovat

Prioritní osa 3 Integrovaný rozvoj území

3.1 Rozvoj regionálních center (žádat mohou organizace zřizované nebo zakládané krajem, obcí – Kladno a Mladá Boleslav)

Podpora rozvoje regionálních center je územně velmi úzce zaměřena, a to na statutární města regionu NUTS 2 Střední Čechy, tj. Kladno a Mladá Boleslav. Podpora rozvoje regionálních center bude realizována výhradně prostřednictvím integrovaných plánů rozvoje. Jedním z podpor je řešení komplexních problémů v systému veřejných služeb ve městě, což představuje zlepšit dostupnost a kvalitu veřejných služeb, kam patří i služby knihoven.

3.2 Rozvoj měst (žádat mohou organizace zřizované nebo zakládané obcí či krajem)

V rámci podpory vytypováno 26 obcí Středočeského kraje tj. obce s rozšířenou působností². Mj. bude podpořena také infrastruktura a modernizace veřejných služeb, kam patří také „zařízení pro poskytování zájmových a **volnočasových aktivit, včetně kulturních** a sportovních zařízení“.

3.3 Rozvoj venkova (žádat mohou organizace zřizované nebo zakládané obcí či krajem)

Ve venkovských obcích bude podpora směřovat na zvýšení dostupnosti a kvality veřejných služeb a na revitalizace obcí, což povede k celkovému zkvalitnění života obyvatel venkovských obcí. Podporováno bude proto bu-

² Obce s rozšířenou působností, podle zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o následující obce: Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim, Votice.

dování, modernizace a **rekonstrukce různých typů infrastruktury veřejných služeb** za účelem zlepšení dostupnosti a kvality těchto služeb. Konkrétně bude podpora zaměřena na následující typy infrastruktury veřejných služeb:

- vzdělávací infrastruktura – především mateřské, základní školy a střední a další zařízení pro celoživotní vzdělávání
- infrastruktura pro poskytování zdravotní péče zařízení pro poskytování zájmových a **volnočasových aktivit**, včetně kulturních a sportovních zařízení

Mezi volnočasovými aktivitami jsou přímo zmíněné **knihovny** (také divadla, kina, muzea apod.) jako zařízení nabízející prostor pro další volnočasové aktivity.

Regionální operační program NUTS II Jihozápad

Regionální operační program NUTS II Jihozápad je určen pro region soudržnosti Jihozápad sestávající z Jihočeského a Plzeňského kraje. Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím z kvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury.

Jak je ROP Jihozápad financován

ROP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Kdo má ROP Jihozápad na starosti

Řídícím orgánem je Regionální rada regionu soudružnosti Jihozápad

Jaké aktivity lze v knihovnách financovat

Prioritní osa 2 Stabilizace a rozvoj měst a obcí

Region se vyznačuje vysokou mírou rozdrobenosti sídelní struktury. Nejvíce urbanizované oblasti – centra a rozvojové osy jsou potenciálními místy růstu a rozvoje v regionech, mají však své specifické problémy: nevyhovující infrastruktura, zhoršující se demografická a sociální situace. Další oblast podpory je směřována do venkovských oblastí, které zaznamenávají výrazný nárůst populace, což určuje jejich rozvojové a investiční priority. Dobře dostupné venkovské regiony mají potenciál stát se rekreačním zázemím městských oblastí, což opět specificky dopadá na jejich potřeby.

2.1 Integrované projekty rozvojových center (žádat mohou níže uvedená města – zda i jimi zřízené organizace není doposud neuvedeno)

Podpora městům Plzeň, České Budějovice, Tábor, Písek, Strakonice, Český Krumlov, Prachatice a Jindřichův Hradec. Mezi specifické cíle patří dopl-

nění občanské vybavenosti, do příslušných kategorií intervencí „rozvoj kulturní infrastruktury, vzdělávací infrastruktury“.

Ještě podrobněji (oblasti podpory) se dočteme o výstavbě, rekonstrukci a vybavení objektů občanské vybavenosti, **objektů pro kulturu a volný čas**.

2.2 Revitalizace částí měst a obcí (žádat mohou organizace zřizované nebo zakládané oprávněnými obcemi tj. mimo organizací zakládaných tzv. rozvojovými centry viz bod 2.1)

Oblast podpory individuálních projektů ve městech a obcích kromě rozvojových center viz 2.1. Typy podporovaných aktivit shodně představují výstavbu, rekonstrukci a vybavení objektů občanské vybavenosti, **objektů pro kulturu, volný čas**, komunitní život a veřejný sektor.

Regionální operační program NUTS II Jihovýchod

Regionální operační program NUTS II Jihovýchod je určen pro region soudržnosti Jihovýchod sestávající z Jihomoravského kraje a kraje Vysočina. Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury.

Jak je ROP Jihovýchod financován

ROP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Kdo má ROP Jihovýchod na starosti

Řídícím orgánem je Regionální rada regionu soudružnosti Jihovýchod.

Jaké aktivity lze v knihovnách financovat

Prioritní osa 3 Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel

3.1 Rozvoj urbanizačních center (žádat mohou organizace zřizované nebo zakládané statutárními krajskými městy tj. Brno a Jihlava)

Podpora integrovaných řešení prostřednictvím integrovaných plánů rozvoje měst, tj. měst nad 50 000 obyvatel, tj. Brno a Jihlava. V rámci typů podpory je mj. výstavba a technické zhodnocení infrastruktury pro **rozvoj volnočasových aktivit** (otázkou zůstává, jak bude infrastruktura pro volnočasové aktivity blíže specifikována)

3.2 Rozvoj regionálních středisek (žádat mohou organizace zřizované nebo zakládané obcemi vymezenými jako regionální střediska regionu soudružnosti: Třebíč, Znojmo, Hodonín, Břeclav, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou, Vyškov, Blansko a Pelhřimov.)

Typy podpory: výstavba a technické zhodnocení objektů pro kulturu, sport a **volnočasové aktivity**, spolkovou činnost, činnost občanských iniciativ, prá-

ci s dětmi a mládeží, národnostními menšinami i rizikovými skupinami obyvatel.

3.3 Rozvoj a stabilizace venkovských sídel (žádat mohou organizace zřizované nebo zakládané obcemi nad 500 obyvatel s výjimkou těch, co mohou čerpat v rámci kategorie 3.1 a 3.2)

Specifikace oblasti podpory představuje investiční projekty venkovských obcí, mj. také budování infrastruktury pro kulturní a **volnočasové aktivity**. Typ podpory je specifikován takto: výstavbu a technické zhodnocení objektů pro kulturu, sport a volnočasové aktivity, spolkovou činnost, činnost občanských iniciativ, práci s dětmi a mládeží, národnostními menšinami i rizikovými skupinami obyvatel.

3.4 Veřejné služby regionálního významu (žádat mohou jen organizace zřizované nebo zakládané krajem)

V rámci této oblasti podpory budou podpořeny zejména projekty zaměřené na výstavbu a technické zhodnocení zařízení pro celoživotní vzdělávání (střední školy, speciální školy, **knihovny** aj.) včetně technického vybavení nezbytného pro výuku a pro zvyšování úrovně vzdělávání.

Tato oblast podpory je de facto určena jen krajským knihovnám.

Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko

Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko je určen pro region soudržnosti Moravskoslezsko, který je totožný s Moravskoslezským krajem. Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury.

Jak je ROP Moravskoslezsko financován

ROP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Kdo má ROP Moravskoslezsko na starosti

Řídicím orgánem je Regionální rada regionu soudružnosti Moravskoslezsko.

Jaké aktivity lze v knihovnách financovat

Jediný region soudružnosti, který ve svých oblastech podpory myslí přímo na knihovny! Představuje nejefektivnější přístup k řešení problematiky knihoven.

Prioritní osa Podpora prosperity regionu

2.1 Infrastruktura veřejných služeb

Tato oblast podpory se zaměřuje na hmotné investice v oblasti infrastruktury pro vzdělávání, poskytování sociálních služeb apod. Dále se zaměřuje

v oblasti infrastruktury na podporu využívání volného času a na zajištění informačních služeb pro občany prostřednictvím **knihoven**.

2.1.1 Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání (žádat mohou obce nad 10 000 obyvatel a organizace jimi zřízené či založené; organizace zřízené státem, školy a školská zařízení se sídlem v obcích nad 10 000 obyvatel)

Podporována bude komunitní role škol a školských zařízení a vybavení zařízení pro aktivní využívání volného času; podpora aktivního využívání volného času mládeže. Tato oblast podpory se svým charakterem týká zejména školních knihoven anebo musí být zaměřena na podporu aktivního využívání volného času, kde jsou vyjmenována i informační centra pro mládež, kam by se daly knihovny zařadit.

2.1.4 Podpora rozvoje veřejných informačních služeb poskytovanými knihovnami (žádat mohou Moravskoslezský kraj a organizace jím zřízené, obce a organizace zřízené těmito obcemi). Bude podporováno rozšiřování a zkvalitňování poskytovaných služeb veřejných knihoven jako významných center tvořících informační a znalostní zázemí k celoživotnímu vzdělávání občanů. Klíčovým projektem v této oblasti je výstavba nového objektu **Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě**. Dílčími projekty, které budou podporovány jsou rozvoj knihovnických a informačních služeb s využitím ICT, podpora automatizace knihovnických agend a internetizace knihoven. Podpora tvorby elektronických informačních zdrojů vztahující se k Moravskoslezskému kraji včetně digitalizace a jejich zpřístupňování široké veřejnosti.

2.2.3 Zvýšení kvality turistických a informačních center (žádat mohou organizace zřízené a založené obcemi). Rozvoj turistických informačních center, směřující ke zvyšování kvality jejich služeb. Dále vznik nových turistických informačních center, především v příhraničních oblastech kraje.

V rámci prioritní osy 3 Rozvoj měst a prioritní osy 4 Rozvoj venkova lze najít stejné podpůrné aktivity jako v dalších ROPEch (podpora volnočasových aktivit apod.), avšak vzhledem k přímé podpoře knihoven v rámci zejm. oblasti 2.1.4 zde budou knihovny prioritně směřovány do výše uvedené oblasti.

Regionální operační program NUTS II Střední Morava

Regionální operační program NUTS II Střední Morava je určen pro region soudržnosti Střední Morava sestávající z Olomouckého a Zlínského kraje. Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkva-

litnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury, odstraňování ekologických zátěží.

Jak je ROP Střední Morava financován

ROP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Kdo má ROP Střední Morava na starosti

Řídícím orgánem je Regionální rada regionu soudružnosti Střední Morava.

Jaké aktivity lze v knihovnách financovat

Prioritní osa 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu

Globálním cílem prioritní osy Integrovaný rozvoj a obnova regionu je zlepšení kvality života v regionu NUTS 2 Střední Morava, atraktivnosti měst a obcí, zajištění kvalitní a dostupné sociální služby a příznivých podporných podmínek pro podnikání

2.1 Rozvoj regionálních center (čerpat mohou obce Olomouc a Zlín)

Zaměřeno na rozvoj území regionálních center, kterými jsou města Olomouc a Zlín. Podporovány budou aktivity prostřednictvím integrovaných plánů rozvoj měst. Projekty podporující občanské vybavení³. Podpora je specifikována mj: obnova původních funkcí stávajících objektů stavebními úpravami s cílem znovuoobnovení původních funkcí objektu; rozvoj vzdělávací infrastruktury: zlepšování podmínek a kvality výuky v oblasti vzdělávání (např. školní knihovny), pořízení a vybavení s ohledem na zvýšení kvality poskytovaných služeb; rozvoj infrastruktury v oblasti poskytování zájmových a **volnočasových aktivit**.

2.2 Rozvoj měst (čerpat mohou organizace zřizované či zakládané kraji a obcemi s výjimkou organizací zřizovaných nebo zakládaných městy Olomouc a Zlín)

Podpora je specifikována mj: obnova původních funkcí stávajících objektů stavebními úpravami (např. budova, kde dříve sídlila knihovna a dnes je již nefunkční) s cílem znovuoobnovení původních funkcí objektu ; rozvoj vzdělávací infrastruktury: zlepšování podmínek a kvality výuky v oblasti vzdělávání (např. školní knihovny), pořízení a vybavení s ohledem na zvýšení kvality poskytovaných služeb; rozvoj infrastruktury v oblasti poskytování zájmových a **volnočasových aktivit**.

2.3 Rozvoj venkova (čerpat mohou organizace zřizované či zakládané kraji a obcemi bez statutu města)

Podpora je specifikována mj: obnova původních funkcí stávajících objektů stavebními úpravami (např. budova, kde dříve sídlila knihovna a dnes je již

³ Tj. stavby, zařízení a pozemky sloužící např. pro vzdělání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva, veřejné prostranství - prostory zřizované nebo užívané ve veřejném zájmu

nefunkční) s cílem znovuoobnovení původních funkcí objektu ; rozvoj vzdělávací infrastruktury: zlepšování podmínek a kvality výuky v oblasti vzdělávání (např. školní knihovny), pořízení a vybavení s ohledem na zvýšení kvality poskytovaných služeb; rozvoj infrastruktury v oblasti poskytování zájmových a **volnočasových aktivit**.

Z dalších podrobněji nerozebíraných programů lze zmínit **Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost** (Řídícím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR – Odbor pro záležitosti Evropské unie. Program je financován z Evropského sociálního fondu), který je zaměřený na zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. Zde by se knihovny mohly uplatnit v rámci Priority 3 Další vzdělávání např. jako partneři projektu profesního růstu a zvyšování kvalifikace a adaptability obyvatel ČR tak, aby nepěstali být atraktivní na trhu práce. Jedním ze specifických cílů je také usnadnění individuálního přístupu obyvatel ČR k dalšímu vzdělávání a zvýšení motivace k celoživotnímu učení, což je oblast, kde by knihovny jako místa vzdělanosti a rozvoje lidského potenciálu, mohly najít své místo. Vzhledem k doposud vymezených příjemců podpory však spíše v již zmíněné roli partnera.

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost může pro knihovny představovat také nepřímý finanční zdroj, např. prostřednictvím spolupráce se sociálními partnery a dalšími organizacemi, aby byla zajištěna odborná kapacita ve prospěch nezaměstnaných osob.

Operační program Praha Konkurenceschopnost

Operační program Praha Konkurenceschopnost je určen na podporu investičních projektů zaměřených především na podporu veřejné dopravy a dopravní dostupnosti v Praze, podporu inovací, informačních a komunikačních technologií, podnikání a zlepšování životního prostředí v Praze. Realizace projektů musí probíhat na území hl. m. Prahy.

Jak je OP Praha Konkurenceschopnost financován

OP Praha Konkurenceschopnost je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Kdo má OP Praha Konkurenceschopnost na starosti

Řídícím orgánem je Magistrát hl. m. Prahy – Odbor zahraničních vztahů a fondů EU.

Jaké aktivity lze v knihovnách financovat

Prioritní osa 1 Dostupnost a prostředí

Představuje průřez tematickými operačními programy a řeší v jedné prioritní ose problémy, které jsou pro zbytek republiky obsaženy v několika ope-

račních programech a prioritách. Problematiky rozvoje knihoven se dotýká oblast rozvoje informační společnosti a také využívání obnovitelných zdrojů energie v rámci zlepšování životního prostředí anebo rekonstrukce kulturních památek.

Prioritní osa 1 bude naplňovat 1. specifický cíl programu: zlepšení dostupnosti dopravních a telekomunikačních služeb a zkvalitnění životního prostředí.

1.6 Úsporné a udržitelné využívání energií a přírodních zdrojů (žádat mohou organizace zřízené a založené hl. m. Prahou a městskými částmi hl. m. Prahy)

Předmětem oblasti podpory je podpora realizace energetických úspor zejména při provozu budov, využití odpadního tepla a obnovitelných zdrojů energie (s přihlédnutím k vhodnosti daného zdroje pro místní podmínky), efektivnější a ekologičtější způsoby nakládání s odpady (především komunálními), případně i jiné žádoucí aktivity vedoucí k úspoře surovín (materiálů) nebo energie. Oblast podpory je určena projektům menšího rozsahu s lokálním či regionálním významem (cílem není výstavba nových velkých zařízení pro výrobu tepelné nebo elektrické energie, případně pro jejich kombinovanou výrobu). Jde o **uplatnění reálných energetických úspor a současně možností doplňkového využití obnovitelných zdrojů energie** sloužících pro ohřev teplé užitkové vody, přitápění či vytápění objektů, případně jako lokální záložní nebo přídavný zdroj elektrické energie apod.

Operační program Praha Adaptabilita

Operační program Praha Adaptabilita je určen na podporu neinvestičních projektů zaměřených na vzdělávání, sociální integraci, podporu zaměstnanosti a rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji. Účastníci těchto projektů musejí být z Prahy, zatímco jejich realizátoři (např. vzdělávací instituce) mohou být z jakéhokoliv regionu ČR.

Jak je OP Praha Adaptabilita financován

OP Praha Konkurenceschopnost je financován z Evropského sociálního fondu .

Kdo má OP Praha Konkurenceschopnost na starosti

Řídícím orgánem je Magistrát hl. m. Prahy – Odbor zahraničních vztahů a fondů EU.

Jaké aktivity lze v knihovnách financovat

Prioritní osa 1 Podpora rozvoje znalostní ekonomiky (žádat mohou veřejná správa, školy) Tento specifický cíl bude naplňován posilováním adaptability pracovníků na trhu práce rozvojem jejich odborných teoretických i praktických znalostí a kompetencí, prohlubováním či rozšiřováním jejich kvalifi-

kace. Podporováno bude dále další vzdělávání v oblastech informačních a komunikačních technologií, udržitelného rozvoje a jazykové gramotnosti. Zvláštní pozornost bude věnována rozvoji a využití pražského inovačního potenciálu prostřednictvím zlepšení spolupráce mezi pracovišti výzkumu a vývoje, vzdělávacími institucemi a podnikatelskou sférou např. formou transferu know-how a stáží.

Podporované aktivity

Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání – realizace vzdělávacích programů a kurzů zejména v oblastech informačních a komunikačních technologií, komunikačních a řídicích dovedností, udržitelného rozvoje a jazykových znalostí a dovedností; příprava a inovace metodik a nástrojů dalšího vzdělávání s důrazem na zapojení multimediálních forem výuky, školení a odborná příprava poskytovatelů dalšího vzdělávání (podpora vytváření center dalšího vzdělávání); diagnostika potřeb a vhodného přístupu k dalšímu vzdělávání skupin se specifickými požadavky; transfery know-how v oblasti dalšího vzdělávání; zvyšování kvalifikace zaměstnanců a absolventů škol formou odborných stáží a přenosem zkušeností. Rozvoj center dalšího vzdělávání a ostatních organizací provozujících další vzdělávání prostřednictvím jejich vybavení zejména informačními a komunikačními technologiemi s cílem zajistit multimediální formy výuky a přenos inovací;

Způsoby vyhlášení výzev aneb co mít připraveno při psaní žádosti

Způsoby vyhlášení výzev jsou různé. Většinou hovoříme o tzv. uzavřených nebo průběžných výzvách:

- uzavřená výzva – doba trvání výzvy a možnost předkládání projektů je časově omezená. Výzva musí být vyhlášena minimálně 8 týdnů před dnem uzavření příjmu žádostí.
- průběžná výzva – žádosti o finanční podporu jsou přijímány, vyhodnocovány a zpracovávány průběžně. U tohoto typu výzvy lze podávat žádosti až do vyčerpání vyčleněných finančních prostředků. Průběžná výzva by měla být připomenuta alespoň jedenkrát za tři měsíce

Je-li vyhlášena v rámci některého operačního programu výzva, je nutné nejdříve zkontrolovat, zda byla vyhlášena pro daný projekt potřebná prioritní osa, resp. oblast podpory. Vyhlášení výzvy totiž automaticky neznamená vyhlášení všech oblastí, kterými daný program disponuje.

Ve výzvě jsou také blíže specifikovány podmínky pro příjem žádosti a případná omezení, které pro připravované žádosti plynou. Je nutné tedy znát nejen příslušný programový dokument, příručku pro žadatele, ale neopomenout detailně prostudovat aktuální výzvu a její podmínky.

Obecně lze konstatovat, že pro přípravu investičních projektů, tedy projektů, které předpokládají stavební zásah bude k podání žádosti potřeba:

- stavební projektová dokumentace, ze které je patrné, co chceme realizovat: situační výkres, pozemek a navrhované umístění stavby na pozemku, architektonické a urbanistické začlenění stavby do území, údaje o provozu, nároky stavby na vodní a energetické zdroje, dopravu, zneškodňování odpadů, napojení na technické sítě
- územní rozhodnutí s jednoznačným nabytím právní moci, je-li vyžadováno nebo sdělení stavebního úřadu o sloučení územního a stavebního řízení
- vyjádření příslušného orgánu EIA (zda projekt podléhá/nepodléhá posouzení vlivů na životní prostředí) a stanovisko orgánu ochrany přírody z hlediska vlivu projektu na území soustavy Natura 2000
- soulad s rozvojovou strategií, soulad s mikroregionální strategií apod.
- vyjádření příslušného odboru krajského úřadu, např. z hlediska dopadu projektu na životní prostředí
- rozpočet projektu (většinou také podrobný – nikoli položkový – rozpočet, který je součástí projektové dokumentace)
- studie proveditelnosti
- doklady prokazující vlastnické vztahy (výpis z katastru nemovitostí, snímek z katastrální mapy vlastníka – zřizovatele organizace – písemný souhlas vlastníka s realizací projektu v jeho objektu nebo na jeho pozemku)

Výše vyjmenované dokumenty jsou zmíněné z důvodu časového hlediska příprav, neboť formální druhy příloh žádosti (doklady o právní subjektivitě, sestavení projektového týmu apod.) lze bez problémů stihnout v průběhu vyhlášení příslušné výzvy. Potřebují-li však knihovny souhlas svého zřizovatele s realizací projektu, je často měsíc či dva na získání takového souhlasu příliš krátká doba.

Dalším vhodným a časově náročnějším prvkem je získání partnera projektu a určení jeho role.

Otázkou zůstává, zda i v nově vyhlášených výzvách jednotlivých operačních programů budou výše uvedené dokumenty potřeba již při předkládání žádosti. Ze zkušeností a předpokladů vyplývá, že bohužel ano.

Pokud chcete eliminovat nepřijemná překvapení, konzultujte svůj projektový záměr s příslušným úředníkem určeným pro danou oblast podpory (kontakty jsou na webových stránkách jednotlivých NUTS II nebo příslušných zprostředkujících subjektů), předložte svůj záměr do zásobníku projektů, pokud existuje. A především – neváhejte finanční zdroje využít, neboť toto programovací období je pravděpodobně poslední, ve kterém máme jedinečnou možnost k realizaci rozsáhlých projektů z prostředků Evropské unie.